



Nro. 25.

A' FELS. CSÁSZÁRNAK ÉS A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Indúlt Bétsből, Kedden Mártyiusnak 29 ik napján
1803 - ik esztendőben.*

B é t s.

A' Madritti Kir. udvarnál sok esztendőig köve-
tségbéli titoknokságot viselt derék férfiú nemes
J u s t i ú r Császár Ő Felsege rendeléséből a' Flo-
rentziai Kir. udvarhoz fog követ fővel menni. —

Azok a' különös szépségű ménlovak és öszvé-
rek, a' mellyeket Császár Ő Felsege nagy árron Spa-
nyol Országban vétetett, a' múlt szombaton érkez-
tek ide meg.

N a g y B r i t a n n i a.

Európa egének napnyúgoti és északi kárpitjára
ismét igen sötét, és háboruságot mutató fellegek kez-
denek vonúlni, tsak egy hajszál közben vetés ván
a' Frantziák és Anglusok közt támadandó véres
háború és békeség közt. London városának min-

B b

den fzegelete háborúra, tárgyazó szomorú hirrel van tele. Erre kiváltképen azon Királyi követség szolgáltatott alkalmatoffágot, melly Martius 9-ik napján az Alsó Parlamentum gyűllésébe küldetett. Ennek a' követségnek ezekből állott rövid foglaltatya: „Szükségesnek itilte, úgymond, Ő Kir. Felsége az Alsó Parlamentumnak hirt adni arról, hogy a' Fr. Országi és Hollandiai kikötő helyekben szembe tűnő hadi készületek tétetődnek. Ahozképest tanátsosnak tartya ő Királyi Felsége olly intézete-
ket tétetni, a' mellyek maga Státusi bátorságának fenn tartására meg kívántatnak. — Mivel ambár azon készületeknek a' Coloniákra küldendő expeditióknál egyéb tzeljok ne legyen is: mindazáltal, mivel az Ő Királyi Felsége és a' Fr. Kormány-
szék ministerjei most igen fontos tárgyakról alkudoznak egymással, lehetetlen vólte' dolgot a' Parlamentum előtt eltitkolni. Kétség kívül meg van a Parlamentum az ő Felsége atyai gondoskodásáról 's békefféget ohajtó jó szivüségéről győzette-
ve, hanem a' Király is oly bizodalommal van az eránt, hogy olly intézetekhez fog nyúlni, a' millyenek, az ő Felsége koronája ditsőségének fenn tartására, és alatta valói boldogságoknak előmozdítására leg alkalmatoffábbak lesznek s. a. t.

Ezen Királyi követségnek Alsó Parlamentummal való közlésétől fogva egynéhány kurirt küldött a' Londonban lévő Fr. követ General Andreossy Párisba. A' Londoni Kormányszék is küldött maga részéről a' Párisban lévő Anglus követhez Lord Whitworthoz már egynéhányat. — Mártius 10-ik napján, dél után két órakor General Andreossy, és a' Spanyol Orszá-

gi 's Hollandns követek hosszas conferentiát tartot-
tak Lord Harvey és Hammond Status Al-Ti-
toknokokkal.

Minekutánna az Alsó Parlamentumnak 9-ik
Mártiusi gyűlésében a' fellyebb jelentett Kir. kö-
vetség fel olvastatott volna, minister Addington így
szóllott: „Reménylem, úgymond, hogy a' Parla-
mentum hivségére 's adakozóságára nem ok nél-
kül támaszkodik Ő Kir. Felsége. Két fő tárgya
van ennek a' Kir. követségnek, 1) A' Frantzia Or-
szági és Hollandiai kikötőhelyekben tett nagy ké-
születek. — 2) Azok a' fontos alkudozások, mel-
lyeket Ő Kir. Felsége most a' Fr. Kormányfűk-
kel folytat. Mind a' két tárgy igen fontos, és sze-
messen való vigyázatra 's készülettételekre birják
a' Kir. ministereket. A' Frantzia Országi és Hol-
landiai kikötő helyekben tett készületek, ha igaz,
a' Coloniákba való expeditiókat tárgyazzák; meg
lehet, sőt én ezt is hozzáteszem, hogy több okok
mutatnak arra mint nem: hanem a' Parlamentum,
melly jól tudja azt, hogy a' jelenvaló alkudozá-
soknak kimenetele kétséges, azt is meg fogja en-
gedni, hogy más végre is lehet azon tengeri készü-
leteket fordítani. — Nem fogja a' Parlamentum
töllem azt kívánni, hogy a' jelenvaló alkudozá-
soknak mivoltát ki nyilatkoztassam; kívánom
hogy azon békefűgbe határozódjanak azok meg,
mellyet allig kostolunk vala meg: hogy ha mind-
azáltal ismét fegyverhez nyúlni kénytelenítettűnk,
akkor osztán minden környűlállasokról, a' mely-
lyek annak szerző okai lesznek, böven tudositani
fogom a' Parlamentumot. Most pedig tsak azt
mondom, hogy minékűnk szűkség leizen most a'
mi tengeri erőknek öregbitéséről, es a' belső bá-

torságnak fenn tartasáról szorgalmatoskodnunk
s. a. t.

Frantzia Respublika.

Az ifjuság nevelésének fő gondviselőjévé polgár **Cheniert** tette az első Conzul. Azon nevelő institutumot, mellyet **Pestalozzi** a' Bernai Cantonnak **Burgdorf** nevezetű kis városában fel állított, és az ő nevelésének modját a' Párisi ezen dologhoz értő tudósok is méltónak itilték a' meg vizsgálásra, és sok részben helyesnek találták azt. — A' most Frantzia Országban vert arany ezüst és réz pénzeknek egyik oldalára az első Conzul mellyképe van ütve illy felül irással: **Bona parte első Conzul**, a' másakra két olajág, a' közepére a' pénznek betse illy körülirással: **Frantzia Respublika**; a' Frantzia tallér kerületén, melly öt liverben megyen, ezen szok olváztatnak: **Dieu protege la France**, az az: **Az Isten védelmezi Frantzia Országot**.

Párisból Martius 10-ikén. A' Münchendi Vál. Fejedelem, és a' Hesszen-Darmstadt Landgróf azon fekvő jószágaikat és épületjeiket, a' mellyeket Strázburbgan és Alzatiának több helysegeiben birtanak vala ennekelötte, a' leg közelebb végbe ment egyezés szerént végképen a' Frantzia Respublikának engedték által. — Sokaknak azon Ligerisi osztálybéli lakosok között, a' kik hazájokból ki költözött Frantziáknak jószágaikat vettek és birnak, név nélkül való levelek küldettek, mellyekben halállal fenyegették őket, ha az általok meg határozott helyekre bizonyos summa pénzt nem vinnének. Egy azok között, a' kik illy fenyegetődző leveleket vettek, egy pénzes zsats.

köt készített és függesztett az illy meg határozott helyre, mellyet a' levél író néhány nap múlva onnan le akarván mettzeni, úgy fejbe ütötte a' zsatskó mellé rejtett alkotmány, hogy egyszeribe elszédült, és az utánna ólálkodó polgár katonáktól elfogattotott.

A' 9-ik Martiusi Monitörben, a' Fényes Portához küldetett Frantzia követnek Brüne Generálnak Konstantzinápolyba való érkezése, és elfogadása ekként adatnak elő: „General Brüne a' Frantzia Respublikának Fényes Portához küldött első rangjú követje, Januar. 21-ik napján érkezett meg Konstantzinápolyba. — Azon flottátska, mellyen ő oda ment, hat nagyobb 's apróbb hajókból állott, és egy linea hajó is vólt köztök. — Illendőképén való elfogadására a' Kapután Basa küldetett eleibe — a' Nagy vezér és a' Diván sok szép ajándékot küldöttek néki — nagy pompás készületek tétettek tiszteletére, és az ő oda lett érkezése mindenütt nagy örömet szerzett a' Török Birodalomban — Párisi követnek Galeb Effen-dit tette a' Fényes Porta, és a' Frantzia nemzet kereskedése valamint Konstantzinápolyban, úgy az egész Levantában a' Török Kormányfzék védelme alatt fog ennekutánna folyni.“

A' Frantzia Respublika új törvénykönyvének ötödik titulusa a' házassági eletről szól, és hét részre van felosztva. — Az első részben a' házassulandóknak tulajdonságaik, és a' házasságra meg kívántató feltételek vannak meghatározva; a' másodikban az öszve párosítás; a' harmadikban a' házasságbéli akadályok; a' negyedikben a' házasságból származó köteleffégek; az ötödikben a' házasoknak egymás eránt való jussaik

és köteleffégek; a' hatodikban a' házassági elválás; a' hetedikben a' másodszori házasság adatnak elő. — Ezen házasságot tárgyazó projectum szerént a' férfi személy 18-ik, az asszony személy 15-ik esztendeje előtt házassági életre nem léphet, mindazáltal különös esetekben azt is megengedheti a' kórmányfzék. — A' férfiú 24, az asszony személy 21 esztendő kora előtt szüleinek vagy tótorjainak meg egyyezések nélkül meg nem házasodhatnak, hogyha nem egy forma akarattal vagynak a' szülek, az illy esetben az atyának meg egyyezése elegendő.

A' hatodik titulus a' házassági elválásról szól, és előadja azokat az okokat, a' melyekre nézve a' házas személyeknek egymástól való elválásokat meg lehet engedni. Az ezen meghatározott okokra nézve való elválásnak is köz akaratból kell folyni, de ha a' férfi 25, az asszony 21 esztendőn alól való, akkor a' köz meg egyyezésnek sem adatik hely, hanemha a' házasoknak szülek is meg fognak abban egyyezni. — Az egymástól való elválást a' vagyonoknak elválasztása is követni fogja. — Ezen tárgyról való tanátskozásnak alkalmatosságával, polgár Treilhard így szóllott:

Polgár törvénytévők! A' nagyobb gonoszoknak el távoztatása végett szükség nekünk a' házassági elválást meg engedni. Vajha hasznos intézetjeink által annyira vihetnénk valaha a' dolgot, hogy senkinek se lenne arra szüksége! Ezt nem egyedül a' jó törvények, hanem egyfzersmind a' jó példák által, mellyek az erköltsi tulajdonságot megszokták jobbitani, lehet eszközleni — Tartallék betsülletben a' házasság, légyenek a' háza-

soknak nevezetek és sorsok méltó tekintetben, tartassanak a' tsabítók, és hiveségtelenek gyalazatosoknak, 's ékként nem lészzen a' hazassági elvá-
lásra semmi szükség. Addig pedig élnünk kell azon eszközzel, mellyet a' mi erköltsünknek jelenvaló állapotja, szerentsétlenségünkre, szükségesé tett.

A' Frantzia revolutió előtt tsak imigy amúgy gondolkoztak a' Frantziák Német Országról, és tsak északi Országnak nevezték azt. A' Német litteraturáról sem vóltak jó itilettel, egyedül ezen okból, mivel kevesen találtattak közöttök, a' kik azt esmérték vólna vóltaképen. A' Német Tudósoknak még tsak a' neveiket sem tudták le írni és ki mondani igazan, nem hogy tudós munkáikat kivántak vólna olvasni. Hogy most kedvezőbb értelemben légyenek a' Német Nemzet felől a' Respublikanus Frantziák, L a l a n d e hires Párisi Astronomusnak azon irasából, mellyet ő a' Párisi Zsurnálba nem régen ben bé iktatott, meg tettzik világossan. „Nagy megelégedessel tapasztalom, úgymond a' tudós L a l a n d e, hogy most már a' Frantziák is igyekeznek a' Statistikat tanulni. Maga a' Kormányfészék is segítségére vagon azon tudós Társaságnak, a' melly egy Statisticus Zsurnál irásához kezdett. Három esztendővel ennekelötte magam is egy Statisticus könyvek laistromanak kiadásához fogtam, mellyek többire német nyelven vóltak írva; azért is a' ki Statisticat akar tanulni, annak a' Német nyelvet érteni szükség. — Igy kell a' több tudományokról is gondolkozni. En igen keveset tudnék az Astronomiából, ha a' Német Országi hires Astronomusokkal esmeretségem nem lett vólna s. a. t.“

Hogy nagyobb betsületben légyenek a' Német

Országi tudósok és jó munkák most Frantzia Országban mint vóltak ennekelötte, abból is ki tettzik, hogy most sok Német nyelv tanító mesterek vannak Párisban, hogy sok jó Német munkák fordítanak Frantzia nyelvre által, és hogy a' Moreau fő vezér ármadiajának Német Országban való lételekor, sok derék tisztek tanulták a' Német nyelvet.

Párisból Martzius 13-ik napján. Az itt lévő Anglus követ Lord Whitwort, egynéhány napoktól fogva több és hosszas conferentziákat tartott a' mi külső dolgokra ügyelő minifterünkkel polgár Talleyrandal, mellyeknek azok a' pontok vóltak tárgyai, a' mellyek eránt a' Frantzia és Anglus nemzetnek fő kórmányszékjei még ekkorig meg nem egyezhettek. — A' Londoni Királyi udvar önként arra ajánlotta önnön magát, hogy Egyiptomban lévő hadi seregeit onnan rövid idő múlva visszahivatja; ellenben a' Máltai szigetet addig, míg annak újalkotmányát a' Pétersburgi Császári udvar formáliter nem garantirozza, keze alól ki nem bocsáthatja. — A' Frantzia Kórmányszék pedig cathorice azt kívánnya, hogy az Ammiensi békefféget minden pontyaiban szorossan tartsa meg a' Londoni udvar.

Párisból Mártius 15-ikén. Minden bámulással olvassa itten a' Londonból érkezett utolsó tudósításokat. Generál Duroc Berlinbe, egymás stabalis tiszte pedig Pétersburgba nagy sietséggel küldettek. Tsak nem minden kikötőhelyeinkbe kurírok mentek. Az engesztelhetetlen Angliával való háboruság el kerülhetetlennek lenni látatik.

Spanyol Ország.

A' Fels. Királynak 1784-ik esztendőben, Juli-

us első napján költ, és a' múlt 1802-ik esztendőben, Januarius 8-ikán újobban meg erőssített parantsolatja szerént, semmi idegen földről Spanyol Országba vitetendő könyveket, akarmelly nyelven légyenek azok iratva, ott árulni, 's el adni addig nem szabad valameddig abból egy nyomtatvány a' Kasztíliai Tanátshoz, vizsgálás végett nem küldetik, 's ettől szabadságot nem nyernek annak a' könyvnek el adására 's olvasására. Azonidő pontyától fogva igen sok könyv érkezett a' Spanyol Orzági határokra, de nagy részént a' vég harminczadokon hevert. Ezeknek a' könyveknek tulajdonossai között sokan szabadságot kértek a' Kasztíliai Tanátstól azoknak bé vitelek végett, kiknek mindazáltal az a' válasz adatott, hogy azon könyveket Madritba kell először a' vizsgálás végett küldeni, 's ott adatik, vagy nem adatik nékiek azoknak bé vitelekre engedelem.

A' Toledói Érseket, Kardinál B o u r b o n t a' herczeg de la Pace testvér attyafiát, tette a' Sz. Pápa a' Spanyol Orzági Szerzetes Rendeknek Apostoli visitoráva, és azon méltosággal ruházta őtet fel, mellyel néhai tudós Spanyol Kardinál X i m e n e s birt vala F e r d i n a n d Catholicus Király uralkodása alatt.

O l a s z O r s z á g.

A' Bolognai Nationale Institutum (Scientiarum Academia) a' Maylandi Status Tanáts egyik érde-
mes tagját és hires orvos Doctort, polgár M o s c a t i t választotta maga Előülőjének. — A' Bolognai fő Oskolában Görög nyelvet és litteraturát tanító hajadon Professornak, T a m b r o n i leány asszonynak, igen sok halgatói találtattak az ott lévő tanuló ifjuság között, nem teste deliségére, sem

nem ábrázatja szépségére nézve mellyeligen kevés tüzet gerjeszthetne az ifjuság szivében, hanem inkább álmelkodást érdemlő tudományára, és a' tanításban való talentomaira nézve, mellyekkel sok tudós férfiakat felül haladni mondatik.

G e n u á b ó l Martzius 3-ik napján. El kerülhetetlennek lenni láttatik a' Frantzia Respublika és az Algiriai nyakas Dey közt támadandó háborúság. Ez a' gonosz Barbarus épen úgy akar ezen nemzettel bánni, mint a' több Európai apróbb tengeri hatalmasságokkal, a' mellyek a' közép tengeren való kereskedéseknek tsendességéért minden esztendőben nagy summa pénzt fizetnek nékie. — Hanem reá akadt az emberre — az első Conzul meg fogja ötöt zabolázni tudni, a' minthogy már is úgy hallatik, hogy 14000 főből álló gyalogságot rendelt volna ki a' végre, hogy Tulonba marsirozzanak, 's ott hajókra ülven szállyanak ki Algiriába.

F l o r e n t z i á b ó l Martius 5-ikén. Harmad nappal ennekelötte egy **C a d a l s o** nevű Gavallér jött ide Bétsből sok fontos levelekkel, a' mellyeket a' Madritti Királyi udvarnak a' Császári udvarnál lévő követje herczeg Castelfranko küldött az ide való minifteriumnak. Arról is tudósított bennünket, hogy a' Fels. Római Császár és Apostoli Király Hetruriai Király Ő Felségét koronás főnek lenni formaliter meg esmérte, és mind maga a' Császár, mind Császárné Ő Felségek tulajdon kezekkel irt levelekkel meg tisztelték Hetruriai Király Ő Felségét.

M a j l a n d b ó l Martius 7-ikén. A' Frantzia első Conzul, mint az Olasz Respublika első Præsidente meg küldötte a' Vice Præsidentsnek polgár

Melzinek azon aktát, melly a' Helvétziai Respublika számára nem régiben Párisban készült. Ezen aktát mingyárt közlötte a' Majlandi Conzultával a' nevezett Vice-Præses.

Doct. S a c c o, a' vaccinatiónak, az az, a' tehén himlővel való bé oltásnak generalis Directora az Olasz Respublikában, sok próbatételei által megmutatta azt, hogy a' himlővel való bé óltás a' természetes himlőnek el távoztatására a' legalkalmasabb eszköz légyen e' világon.

N é m e t O r ű z á g.

A' maga vers irásban való nagy talentomairól egész Európában hires nevezetes Német Home-rus K l o p s t o c k, e' most folyó Martius 14-ik napján, hasznos életének 79-ik eszendejében Hamburgban meg halálozott. Benne Német Ország a' Poéták fejedelmét, a' litteratura leg nagyobb előmozdítóját, baráti pedig olly kedves embereket vesztették el, kinek szelessen ki terjedt talentomit, és jó szivűségét, nemtsak Német Ország, nemtsak Európa, hanem Amérikánek nagyobb része is tsudálta 's betsülte. Egyedül a' biografusok emelhetnek nékie érdemlett emlékeztető oszlopot.

A' Bádeni uralkodó Marchio, a' Német Országi Fejedelmek Nestorja, a' nékie pótolás gyanánt adatott tartományokbéli különböző vallású lakosokra nézve egy nevezetes és kegyelmes rendelést adott ki, 's tétetett közönségellé, mellynek rövid foglalatja ide megyen ki: Az olly helységeken, a' hol különböző vallásúak a' lakosok, akarki is le telepedhetik, ha egyébaránt jó Status polgárt illető tulajdonságokkal bir. — Ellenben az olly helységeken, a' hol egy forma vallásúak a' lakosok, a' különböző vallásúak tsak azon esetben telepedhet.

nek le, ha azt meg bizonyíthatják, hogy ők az ő le telepedések által rendkívül való hasznot tehetnek a' Statusnak. — De csak a' férfi személyekről kell ezt érteni; kinek kinek akarmelley vallású feleséget lehet venni. — A' Reformáta és Evangélika vallású helységek közt semmi különbség nem fog tétetödni, csak hogy az azokban le telepedni kívánó személyek az azon helységekben lévő Ekklesiához tartsák önnön magokat, akár Evangelikusok akár Reformátusok legyenek. Arra, hogy különböző vallású feleséget vehessen valaki magának, semmi dispensatio nem kívántatik: mindazáltal a' különböző vallású szüléktől származandó gyermekeket az attyok vallásában kell nevelni. — Az anyákra e' pontban semmi tekintet ne légyen. Azomban mind a' két résznek szabadságában fog állani, öszve parosodások előtt, jövendőbéli magzatjaiknak vallásokra nézve, törvényes alkura lépni, 's a' szerezni nevelni maradékjaikat.

Berlinből Martzius 5-ikén. Az a' veszedelmes ragadó nyavalya, melly az Orosz Birodalomban Influenca, Frantzia Országban pedig La Grippe nevezet alatt lön esmérteffé, és mind amott, mind itt nagy pusztitást tett az emberekben, már Prussziába is el hatott. A' catharalis hidegleléshez hasonló, de annál sokkal veszedelmesebb, hideg 's rázó borzadással, hévséggel, fejfájással, sziv szoritással, oldal-fájással, 's néhánkor épesár hányással és highással van öszve kötve 's igen elerötleníti a' patientt. — Az érvágás hánytató 's purgaló eszközök, erős borital, és az indulatoskodás benne ártalmasak; ellenben a' bodza virágból tsinált théa, az árpából, zabból, vagy fekete kenyérből tsinált, és etzettel 's mézzel ele-

gyített főtt ital igen hasznosak. A' nyavalya vége fele erőfitő eszközökkel kell a' betegnek élni.

Batava Respublika.

E' folyó Martzius hólnap kezdetében olly változás történt ezen Respublikában, melly egészen új epochát tsinál annak kereskedésében. Másfél száz esztendőnél tovább egyedül a' Hollandiai kereskedő társaságnak volt másokat kirekesztő jussa arra, hogy az ezen Respublikához tartozó napkeleti Coloniákba kereskedhessen, most pedig minden lakosnak szabadtság engedődött az oda való kereskedésre, a' melly fontos tárgyról illyetén végzést hozott, és tétetett a' Hágai kormányfzék Mártius 1 ső napján közönségeslé:

„Minden Batáviai lakosnak szabad lészen ennekutánna a' Respublika kikötő helyeiből Batáviába és Indiának napnyugoti részébe kereskedni. Indiának ezen részén a' Sumatrai és Malaccai szigeteknek, és azoknak a' tartományoknak napnyugoti oldala értetődik, a' melly azoknak déli és napnyugoti részén a' Jó Reménység fokáig, ki nyúlik. — Hadi eszközökön kívül mindenféle árú portékákat szabad lészen oda vinni. Indiának azon napnyugoti részéből, mindenféle terméseket, kivévén a' thea füvet, szabad lészen nemcsak Hollandiai, hanem idegen hajókon is hozzánk hozni, úgy mindazáltal, hogy ezek a' szokott harmintzadot le fizessék. Azon jószágok között, a' mellyek Batávia városában vásároltatnak, egyedül a' Hollandiai lakosok hozhatnak nádmézet. Azok a' kereskedő hajók, a' mellyek India napnyugoti részéről Respublikánk kikötő helyeibe vissza térnek, sohova másuva nem vihetik, 's másutt el sem adhattyaik hozott portékaikat. — Az Indiára me-

nendő hajók mindenkor kötelesek lesznek a' mi hadi vagy hajó seregeink között bizonyos számú népet zsóldba fogadni, 's azokkal Indiába evezni."

H a g á b ó l Martius 5 ik napján. A' mi külső Hatalmasságoknál lévő felsőbb 's alsóbb rangú követneinknek fizetéseket következőképen határozta meg a' Kormányfő. A' Párisban lévő első rangú követnek 60000; a' Londonban lévőnek 35000; a' Madridban lévőnek 28000; a' Petersburgban lévőnek 30000; a' Stockholminak 15000; a' Koppenhagainak 15000; a' Bétsben lévőnek 22000; a' Berlinben lévőnek 21900; az oda való követség titoknokjának 4000; a' Hefzen-Kaffzelben lévőnek 8000; a' Stuttgardinak 8000; a' Lizabonában lévőnek 15000; a' Konstantinápolyban lévő első rangú követnek (Ambassadeurnek) azon kívül, d' mit a' Levantai kereskedő Társaság Directoriuma nékie fizet, 14500; a' Hanzeatika városoknál lévő második rangú követnek 4380; a' Madritti Conzulkanak 4380; az Algiriai Conzulkanak 10500; a' Tunisi Conzulkanak 5500; a' Tripolisinak 5000; és a' külső dolgokra ügyelő Status Titoknoknak 26000 forintot rendelt fizetésül. — — Az Algiriai Deynek adatni szokott ajándék 40000 forintra megyen esztendőnként. — Egy szóval a' külső dolgokra ügyelő departementumra tett rendes költség 466160, a' rendkívül való pedig 126850 forintra szokott esztendőnként menni.

O r o f z B i r o d a l o m.

A' Bug és Dniester folyóvizek közt fekvő tartomány lakosinak, a' kik többire idegen nemzetből valók, a' múlt esztendőbéli terméketlenségre 's

a' miatt következett szükségre nézve, minden közönséges adajikat el engedte a' maga alattavalóit minden úton módon bódogítani igyekező I. Sándor Császár. E' mellett nemcsak nem kényszeríti őket az új katonák adására, sőt még azokat is, a' kik a' végre közzülök eddig ki vétettek, visszabotsátatta hazájokba.

Moskai hires Chémicus Blankennagel azt tétette a' Petersburgi 25-ik Februariusi udvari újság levelek által közönségesse, hogy ő sok hasznos próbákat tett a' Brandenburgiai répával, és hogy a' Tserni kerületben egy Albiefnevű helységben már egy nádmézfőző fabrikát is állított fel, mellyben már is 4000 font szép fejer és finum nádmézet készített.

Orosz General herczeg Gortschakoff, a' ki Angliában való múlata alatt hamis váltó leveleket és obligatiókat tsinált, tiztségétől, 's nemesi rangjától meg fosztattatván, Sziberiába küldett számkivetésbe.

T u d ó s í t á s.

A' pallérozott Mezei Gazdaság Előfizetőihez.

Ezen Munka nyomtattatása sok ideig az újbetük készítése miatt, de leginkább azért hátráltatott, mivel a' papiros készítő malmoknak, a' rendkívül való nagy szárazság miatt elegendő vizek nem lévén, papiroft készíteni nem lehetett. Most, mikor már a' kívánt formára, mellyet magam készítetttem 's adtam által a' Lekai papirosmalomba, elég papiros készült (mellynek bálja 20 — 25 forint helyett, hogy fogadásomat, bétellyesithessem, 50 egész forint) igen rövid időn széjjel fogom küldözni az 1-50 darab könyvet az

Előfizetők számokra, hiradás mellett. A munkával kiki úgy meg fog elégedni, hogy a' kevés várakozást örömmel fogja el felejtteni, és engem, a' ki a' munkával egészen készzen voltam és vagyok, nem fog okozni, sőt az említett fogyatkozásért kétség kívül meg enged. Irtam Iharos-Berényben Martius 18-ikán 1802 esztend.

Kis - Szántói Pethe Ferencz

Director plenip. Oecon.

A' beteges szemű emberekhez szóló
Tudósítás.

Pest. — Mínekutánna én a' múlt esztendőben, a' mellett is, hogy alkalmatos és foglalatosságomhoz igen megkívántató szállásom nem volt, 32 nagyobb részint szegény embereknek szemeiket mentettem meg szerentsésen a' hályog által okoztatott vakságtól: most már olyan alkalmatosságra tettem szert, hogy mostantól fogva az egész nyáron által mindenkor 4 hályogos szemű betegek lehetnek nállam illendő gondviselés alatt. Az olyan betegeknek, a' kik papjaiktól vagy világi előljáróiktól való hiteles bizonyságlevél által meg mutatják szegény sorsokat, mint eddig, úgy ennekutánna is ingyen ajánlom kész szolgálatomat. Lakásom van a' régi Posta úttzában, a' 22-ik szám alatt, a' Staffenberg házában, a' városi teatrommal által ellenben.

Koritary György, Orvos
Doktor, 's a' Bétsi Cs. K. Univer-
sitásnál hites Szemorvos.

A' 21-ik Kurir utólsó, vagy 336-ik lapján, a' vége felé, Böjtmás havának 12-ik napja helyett 2-ik napját kell érteni.

Vége az első Fertály Esztendőnek.

D. D. S.